

در صفحات بعد می‌خوانید

با دریافت جایزه کتاب فصل

«جستار در میراث منطق
دانان مسلمان» تقدیر شد

با مشارکت فعال پژوهشگاه برگزار شد
همایش بین‌المللی «آموزش و
جهانی شدن»

معرفی کتب و مجلات جدید

در سمینار «بازتاب گفتمان
جنگ تحمیلی در تاریخ و
ادبیات ایران» چه گذشت؟!

در جلسه با اعضای

هیئت علمی و کارکنان مطرح شد

تاکید هیئت رئیسه پژوهشگاه
بر خودکفایی اقتصادی

از نقد ادبی تا تربیت مربی برنامه
فلسفه برای کودکان

مهر؛

ماه کارگاه‌های پژوهشگاه

مهر ماه امسال را باید ماه کارگاه‌ها در پژوهشگاه دانست. هم اکنون ثبت نام برای ۵ کارگاه اصلی آغاز شده که بعضی از این کارگاه‌ها شروع شده‌اند و تعدادی به زودی شروع می‌شوند. همزمان بخش‌های مختلف پژوهشگاه در حال هماهنگی با مرکز آموزش آزاد تخصصی پژوهشگاه هستند تا در ماه‌های آینده تعداد این کارگاه‌ها بیشتر و بیشتر شود. کارگاه «تربیت مربی برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان»، کارگاه روش تحقیق کمی پیشرفته و تکنیک‌های آن، کارگاه نقد ادبی با رویکرد عملی، کارگاه ترجمه متون علوم انسانی از انگلیسی به فارسی و کارگاه پیشرفته مکالمه انگلیسی عنوان ۵ کارگاه علمی مهر ماه هستند. برگزاری چنین کارگاه‌هایی برای پژوهشگاه از این جهت اهمیت دارد که علاوه بر واجد جنبه‌های علمی بودن، زمینه آشنایی بیشتر عموم علاقه‌مندان به مباحث مطروحه را با پژوهشگاه فراهم می‌کند.

برگزاری کارگاه‌ها از سوی دیگر باعث جذب بودجه‌های بیشتر به سوی پژوهشگاه می‌شود. با احتساب شهریه اندک کلاسها و تخفیف‌های اعمال شده، این بودجه‌ها اگر چه چندان زیاد نیست اما از این جهت که نشانه حضور مستقل پژوهشگاه برای پاسخگویی به نیازهای جامعه است، قابل توجه است؛ نکته‌ای که به عنوان یکی از راهبردهای جدی پژوهشگاه در سال جاری بارها بر آن تأکید شده است. خلاصه‌ای از این کارگاه‌ها را در صفحه ۱۰ و خلاصه سخنرانی دکتر آیت‌اللهی در باره فعالیت‌های مستقل پژوهشگاه را در صفحه ۹ بخوانید.

کمیسیون نشریات علمی کشور صادر کرد

مجوز علمی پژوهشی برای سه نشریه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

سه عنوان از نشریات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی موفق به دریافت درجه «علمی پژوهشی» از کمیسیون نشریات علمی کشور شدند. در آخرین جلسه این کمیسیون دو فصلنامه‌های «منطق پژوهی»، «پژوهش نامه علوی» و «غرب شناسی بنیادی» مشمول امتیاز علمی - پژوهشی شدند.

منطق پژوهی با مدیریت مسئولی دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی و سردبیری دکتر سید محمدعلی حتی وارد چهارمین شماره خود شده است و چهارمین شماره پژوهش نامه علوی و غرب شناسی بنیادی به زودی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر خواهد شد.

شایان ذکر است که اعضای هیئت تحریریه این سه فصلنامه علمی پژوهشی شامل اساتید مطرحی از دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های معتبر در تهران و شهرستان از جمله دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه امام صادق (ع)، دانشگاه اصفهان، دانشگاه شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی و پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و موسسه پژوهشی امام خمینی (ره) هستند.

پژوهشگران و علاقه‌مندان به حوزه‌های مطالعات فلسفه، منطق، دین پژوهی و غرب شناسی می‌توانند جهت دریافت نشریه، ارسال مقاله و یا کسب اطلاعات بیشتر در خصوص سه فصلنامه‌های «منطق پژوهی»، «پژوهش نامه علوی» و «غرب شناسی بنیادی» به سامانه نشریات در سایت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی مراجعه نمایند.

جایزه کتاب فصل برای کتاب «جستار در میراث منطق دانان مسلمان»

کتاب «جستار در میراث منطق دانان مسلمان» در بیست و یکمین دوره جایزه کتاب فصل جمهوری اسلامی ایران، اثر شایسته تقدیر شناخته شد. مراسم تجلیل از نویسنده این کتاب و دیگر برندگان این جایزه، سه شنبه ۴ مهر در سرای اهل قلم برگزار خواهد شد.

«جستار در میراث منطق دانان مسلمان» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سال ۱۳۹۱ منتشر شده است. این اثر در چهار بخش و بیست و یک فصل سامان یافته: علم شناسی، معرفت شناسی، آراء منطقی دانشمندان مسلمان، تحلیل تاریخی مسایل منطقی.

بخش نخست کتاب گزارش و تحلیل دیدگاه منطق دانان در شناخت علوم است. این فصل به بررسی موضوعاتی مانند تقدم مباحث علم شناسی بر مباحث علم، جایگاه معرفتی علم، منطق در الگوی علم شناسی، ارسطویی و مواجهه اصولی بالکوی علم شناسی ارسطو و سهم اصولیان متأخر در ارایه الگوی جدید علم شناسی می پردازد.

بخش دوم طرح مباحث معرفت شناسی نزد منطق دانان مسلمان می پردازد. نظریه توجیه نزدطوسی، برهان حقایق نفس الامری، بدهات تصورات حسی، تمثیل، کثرت گرایی تاجهان شمولی معرفت بخشی از موضوعات مطرح شده در این بخش هستند. بخش سوم به طرح برخی از دیدگاه های مهم منطق دانان می پردازد که تحول ساختاری در منطق نگاری ابن سینا، مکتب های منطقی شیخ اشراق، آراء آثار منطقی علامه حلی، قطب الدین رازی و معمای مجهول مطلق، آراء و آثار منطقی جلال الدین دوانی و ملاصدرا و تحویل قضایا را بررسی می کند.

در بخش چهارم برخی از مسایل منطقی در تطور تاریخی مطالعه می شود. ترتیب طرح این مسایل، ترتیب آثار منطقی به ویژه آثار دوبخشی است. مفاهیم غیر محصل، تمایز مصداقی خبر، اجزاء قضیه، از طبیعیه تا محمول در جه ۲، تطور تاریخی قضایای حقیقی، خارجی و ذهنی.

برای تهیه این کتاب کافی است به نشانی اینترنتی WWW.IHCS.AC.IR مراجعه یا نام آن را از طریق پیامک به شماره ۰۴۴۱۰۴۳۰۰۰ ارسال کنید.

انتشار آیین نامه تجلیل از پژوهشگران برتر

■ آیین نامه جشنواره تجلیل از پژوهشگران و فناوران برتر کشور منتشر شد. این جشنواره توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و برای شناسایی و تجلیل پژوهشگران و فناوران در سطح ملی و سه بخش پژوهش، فناوری و نشریات برتر برگزار می شود. هر موسسه پژوهشی یا دانشگاه نمایندگان خود را بر اساس شرایط مندرج در آیین نامه به ستاد برگزاری جشنواره معرفی خواهد کرد. آیین نامه ارسال از سوی وزارت علوم همراه با فرم های ثبت نام از طریق اتوماسیون ارسال شده است. پژوهشگرانی که بر اساس آیین نامه خود را واجد معرفی و حضور در این جشنواره می دانند، می توانند به معاونت پژوهشی مراجعه کنند.

جلسه مشترک نمایندگان سازمان امور ادیان چین و پژوهشگاه علوم انسانی

جلسه مشترک سازمان امور ادیان چین و پژوهشگاه علوم انسانی ۱۸ شهریور با حضور نمایندگان از دو طرف برگزار شد. در این نشست که دکتر آیت اللهی رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و وانگ ژو آن رئیس سازمان امور ادیان چین حضور داشتند، دکتر آیت اللهی ضمن معرفی بخش های مختلف پژوهشگاه، گزارشی از فعالیت هر کدام از این بخش ها ارائه داد. «رئیس سازمان امور ادیان چین» ضمن تاکید بر لزوم توجه به مشترکات فرهنگی ایران و چین، از علاقه خود و همکارانش به زبان فارسی گفت. همچنین دکتر صفار مقدم نیز در گزارش کوتاهی طرح آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان را معرفی کرد. هیئت چینی بعد از جلسه مشترک، بازدید از بخش های مختلف پژوهشگاه داشتند و سپس در ضیافت شامی شرکت کردند.

مالی (رئیس سازمان ادیان نینگ شیا)، تور کان پیدا (رئیس سازمان ادیان شین جیان) چی خونگ شینگ (رئیس دفتر سازمان ادیان چین) ماچینگ (رئیس بخش سوم امور ادیان چین) گووین (رئیس بخش بین الملل سازمان ادیان چین) وانگ لین (معاون دفتر سازمان امور ادیان چین) لی لوانگ خو (معاون دفتر سازمان امور ادیان چین) جانگ این (مسئول بخش بین الملل سازمان امور ادیان چین) و بای لیو (مسئول انجمن اسلامی چین) اعضای هیئت چینی از سازمان امور ادیان این کشور بودند. آقایان دکتر جنیدی، یوسفی فر، بیوک محمدی، سید جواد میری، قنبر لو و صفار مقدم نیز به نمایندگی از پژوهشگاه در این جلسه حضور داشتند.

بازدید سفیر استرالیا و مدیر مرکز مطالعات اسلامی دانشگاه ملبورن از پژوهشگاه

مسئولان مرکز مطالعات اسلامی دانشگاه ملبورن و پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در جلسه ای به تبادل نظر و گفتگو پیرامون همکاری های مشترک پرداختند. در این جلسه که ۴۱ شهریور در پژوهشگاه علوم انسانی برگزار شد، «مارک اینس براون» سفیر استرالیا و پروفیسور عبدالله سعید، مدیر مرکز مطالعات اسلامی دانشگاه ملبورن حضور داشتند. جمعی از اعضا هیات علمی و مدیران گروه های پژوهشی به همراه رئیس پژوهشگاه در این جلسه به تبادل نظر در خصوص مباحث مختلف حوزه علوم انسانی و اسلامی و نیز همکاری های مشترک در این خصوص پرداختند. دانشگاه «ملبورن» به عنوان یک دانشگاه بین المللی شناخته شده است و یکی از دانشگاه های برتر در جهان امروز، از حیث کیفیت بالای آموزش و پژوهش قلمداد می شود. این دانشگاه از سال ۱۹۶۱ م برنامه «مطالعات علوم اسلامی» را آغاز کرده و شماری از دانشجویان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری رشته علوم اسلامی از این دانشگاه فارغ التحصیل شده اند.

انعقاد تفاهم نامه همکاری علمی و پژوهشی با مرکز تحقیقات صدا و سیما

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و مرکز تحقیقات سازمان صدا و سیما تفاهم نامه همکاری امضا کردند.

بر اساس این تفاهم نامه، همکاری و مشارکت در زمینه طراحی و اجرای طرح های پژوهشی و بنیادی، راهبردی، کاربردی، نظرسنجی، افکار سنجی و اثر سنجی میان این دو مرکز تحقیقاتی و پژوهشی انجام می پذیرد. علاوه بر این طرفین توافق کرده اند تا در زمینه برگزاری هم اندیشی ها، نشست های تخصصی، سمینارها و همایش های علمی و نیز کارگاه های آموزشی همکاری متقابل داشته باشند. فراهم کردن زمینه بهره برداری از ظرفیت های علمی دو طرف، تسهیل تبادل اطلاعات علمی و فراهم کردن امکان دسترسی به منابع علمی یکدیگر نیز از دیگر مفاد این تفاهم نامه همکاری می باشد.

کدام برنامه، چه روزی برگزار می شود؟

جدول سخنرانی های مهر

برگزاری سخنرانی علمی و تخصصی جزء سیاست های مورد تاکید پژوهشگاه بوده است. اعلام زمانبندی این برنامه ها همکاران پژوهشگاه و علاقه مندان خارج از مجموعه را برای استفاده بهتر از آنها کمک می کند. جدول زیر موضوع و زمان برگزاری تعدادی از برنامه های مهر ماه را نشان می دهد. یک بار دیگر از همکاران، گروه ها و پژوهشکده دعوت می شود فهرست برنامه های هر ماه خود را حداکثر تا بیست و پنجم ماه قبل اعلام کنند. [۱]

سخنران	عنوان برنامه	ساعت	زمان
دکتر محمد بهشتیان	مقایسه ریشه ها و علل اعتیاد به اینترنت	۱۰-۱۲	۹۱/۷/۱
دکتر ابوالحسن فیاض انوش	منطق پژوهش در مطالعات اجتماعی	۱۰-۱۲	۹۱/۷/۳
دکتر سید ابوتراب سیاهپوش	علم، فلسفه و کلام و... شهروند طبیعی اسلام	۱۰-۱۲	۹۱/۷/۸
دکتر علیرضا شعبانلو	اکوان نمونه آشوب و نابسامانی جهانی	۱۴-۱۶	۹۱/۷/۱۰
دکتر قیس آل قیس	خدمات ایرانیان به طب اسلامی	۱۰-۱۲	۹۱/۷/۱۶
دکتر مجید حاجی تبار	شناخت و معرفی مسکوکات تبرستان در قرون اول و دوم هجری	۱۱-۱۲	۹۱/۷/۱۷
سید حسین سیدحسینی	نقد و بررسی مبانی و پیش فرض ها در یک نظام پژوهشی	۱۱-۱۲	۹۱/۷/۱۷
دکتر مهرنوش هدایتی	هم سوئی و سوء برداشت های نظری از دیدگاه ویگوتسکی در برنامه فلسفه برای کودکان	۱۴-۱۶	۹۱/۷/۱۸
سید آیت الله میرزایی	ناسیونالیسم ایرانی در سده نوزدهم	۱۰-۱۲	۹۱/۷/۲۹
دکتر محمد تقی کرمی	بررسی و نقد دیدگاه فمینیسم اسلامی	۱۴-۱۶	۹۱/۷/۳۰

بازدید دانشجویان و اساتید دانشگاه

دوبورک لن آلمان از پژوهشگاه

انعقاد ۱۲ نفر از دانشجویان و اساتید مؤسسه تحقیقات صلح و توسعه دانشگاه دوبورک لن کشور آلمان که برای آشنایی با گروه مطالعات کشورهای آلمانی زبان دانشگاه تهران به ایران سفر کرده بودند، از پژوهشگاه علوم انسانی نیز بازدید داشتند. مهمانان آلمانی شنبه ۱۵ مهر در نشست با حضور دکتر آیت اللهی و دیگر اساتید پژوهشگاه شرکت کردند. در این دیدار دکتر آیت اللهی در جمع دانشجویان پیرامون موضوع حقوق زن در اسلام و جایگاه زن در نگاه ایرانی سخنرانی کرد. وی با بیان اینکه از نظر فرهنگی و چارچوب ارزش ها، تفاوت هایی بین نگاه ایران و اروپا به حقوق و جایگاه زن هست، ضمن اشاره و استناد به دیدگاه های شهید مطهری در اینباره، تاکید کرد که از دید اسلام حقوق زن و مرد با هم مساوی هست اما الزاما مشابه نیست.

در پایان این دیدار دانشجویان سؤالاتی درباره فعالیت های پژوهشگاه مانند حضور دانشجویان و اساتید زن و مطالعات زنان مطرح کردند. دکتر میری، دکتر محمدی، دکتر عاصی، دکتر صفار مقدم و دکتر موید حکمت نیز در این دیدار حضور داشتند و به پرسش های دانشجویان پاسخ دادند. این دانشجویان همچنین از کتابخانه پژوهشگاه بازدید کردند.

با مشارکت فعال پژوهشگاه

همایش بین المللی

«آموزش و جهانی شدن»

برگزار شد

تفاهم نامه همکاری با مرکز مطالعات جهانی شدن ریاست جمهوری که پس از برگزاری یک نشست با حضور مدیران مرکز و مسؤولان معاونت پژوهشی پژوهشگاه برگزار شده بوده، هفته دوم مهر ماه به مرحله اجرا رسید.

در نشست های هماهنگی تنظیم این تفاهم نامه از طرف پژوهشگاه دکتر یوسفی فر، دکتر محمدنژاد و دکتر قنبرلو حضور داشتند. در چارچوب این تفاهم نامه، پژوهشگاه در برگزاری همایش بین المللی «آموزش و جهانی شدن» که ۱۱ و ۱۲ مهرماه ۱۳۹۱ در دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد، مشارکت فعال داشت.

۱۰ نفر از اعضای هیأت علمی پژوهشگاه در این همایش همکاری داشتند. دکتر احمد صفارمقدم سخنران افتتاحیه بود که با موضوع «آموزش زبان فارسی به خارجیان در فرآیند جهانی شدن» صحبت کرد. دکتر مهدی معین زاده، دکتر ژانست صلیبی، دکتر یوسف محمدنژاد عالی زمینی، دکتر محمد حسین بهشتیان، دکتر مصطفی عاصی و دکتر احمد صفارمقدم به عنوان عضو کمیته «ظرفیت سازی آموزشی و جهانی شدن» در این همایش حضور داشتند.

دکتر عبدالله قنبرلو، دکتر سید محمد رحیم ربانی زاده و دکتر ملائی توانی عضو کمیته «ارتباطات، آموزش عالی و جهانی شدن» و دکتر عبدالرحمن حسینی فر نیز عضو کمیته «تربیت شهروندی جهانی» بودند. همچنین دکتر مصطفی عاصی سخنران اختتامیه بود که به بررسی موضوع «آموزش مجازی و جهانی شدن» پرداخت.

موضوعات مقالات ارائه شده به این کنفرانس در زمینه هایی همچون فرهنگ سازی، آموزش و جهانی شدن، جهانی شدن آموزش و ظرفیتهای موجود، جهانی شدن آموزش و سرمایه های انسانی، همگرایی جهانی، آموزش و جهانی شدن، نهادهای آموزشی و همگرایی جهانی، ارتباطات و همکاری های علمی در فرایند جهانی شدن، جهانی شدن و نگرش شهروند جهانی، برنامه های درسی و جهانی شدن، هدایت و رهبری آموزش های جهانی شدن و مدیریت جذب دانشجویان خارجی و نقش آن در فرایند جهانی شدن بود.

در این کنفرانس دوره بیش از ۱۰۰ مقاله به زبان های فارسی و انگلیسی در چهار محور ظرفیت سازی آموزش و جهانی شدن، ارتباطات، آموزش عالی و جهانی شدن، تربیت شهروندی جهانی و مدیریت و رهبری آموزش و جهانی شدن از سوی شرکت کنندگان داخلی و خارجی به صورت سخنرانی ارائه شد. روسیه، اوکراین، جمهوری چک، رومانی، بلغارستان، صربستان، سوئد، کانادا، آمریکا، چین، کره جنوبی، هند، بنگلادش، پاکستان، نپال، عراق، عمان، آلمان، سنگاپور، تانزانیا، اوگاندا، نیجریه، سری لانکا، غنا، مالزی، اندونزی و ساحل عاج را از کشورهای شرکت کننده در این کنفرانس بودند.

علاوه بر این شهر یور اسمال تفاهم نامه همکاری با مرکز تحقیقات صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران پس از برگزاری دو نشست در مرکز و پژوهشگاه با حضور رؤسا و مدیران پژوهشی دو طرف منعقد شد. در این نشست ها دکتر یوسفی فر، دکتر محمدنژاد، دکتر قنبرلو و دکتر ایشانی از طرف پژوهشگاه حضور داشتند.

جنگ ایران و عراق تحلیل گفتمان شد

سمینار «بازتاب گفتمان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران در تاریخ و ادبیات ایران» با برگزاری ۳ نشست و ۶ سخنرانی چهارشنبه پنجم مهر به کار خود پایان داد. در نخستین نشست این سمینار با عنوان «شعر و آثار منظوم جنگ» دکتر مریم شریف نسب درباره جایگاه وطن در آثار منظوم دفاع مقدس و دکتر طاهره ایشانی با موضوع مؤلفه های اجتماعی در شعر دفاع مقدس سخنرانی کرد. ادبیات داستانی دفاع مقدس «عنوان نشست دوم این سمینار بود که با موضوع «مبانی ادبیات پایداری در تحلیل رمان جنگ» و سخنرانی دکتر فرانک جهانگرد برگزار شد. همچنین دکتر مریم عاملی رضائی درباره «سیمای خانواده در رمان جنگ» سخنرانی کرد. پیش از این نیز دو نشست دیگر در همین خصوص با حضور اساتید دیگر برگزار شد.

سیاسی جنگ و گفتمان دانشگاهی جنگ. وی بر این نکته تاکید کرد که هر یک از این چهار گفتمان عوامل مولد جداگانه ای دارد. این استاد دانشگاه علامه طباطبائی، گفتمان عمومی جنگ را گفت و گویی تعریف کرد که مردم عامی در فرایند درگیری شان در زندگی روزمره درباره یک جنگ یا جنگ به طور کلی دارند. وی تفاوت گفتمان دانشگاهی را با سایر گفتمان های درباره جنگ در این دانست که با دور شدن از زمان جنگ گفتمان دانشگاهی پرونق تر می گردد و مربوط به آینده جنگ است. وی تصریح کرد: گفتمان دانشگاهی معمولاً بعد از جنگ صورت می گیرد زیرا تا زمانی که آتش جنگ برپا است دانشگاهیان یا در تحلیل شان سکوت می کنند تا آتش جنگ دامن آنها را نگیرد یا تلاش می کنند تا آتش جنگ را خاموش کنند. بنابراین راهی برای تبیین های عقلانی و دلایل وقوع در زمان جنگ صورت نمی گیرد.

در نشست دوم، دکتر نعمت الله فاضلی با موضوع گفتمان های جنگ در ایران با رویکرد نشانه شناسی به سخنرانی پرداخت. گفتمان پس از جنگ موضوع سخنرانی دکتر امیر علی نجومیان بود و دکتر علی رجب لو گفتمان تاریخ فرهنگی جنگ را مورد تحلیل و بررسی قرار داد.

نعمت الله فاضلی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی هدف از سخنرانی خود در موضوع گفتمان های جنگ در ایران با رویکرد نشانه شناسی را تحلیل گفتمان دانشگاهی و بررسی ابعاد و چالش های گفتمان های جنگ هشت ساله ایران و عراق دانست و در ادامه به تعریف گفتمان، گفتمان جنگ و ویژگی ها و ابعاد آن پرداخت. این پژوهشگر و مترجم دانشگاهی در این نشست به تبیین چهار گفتمان جنگ پرداخت: گفتمان عمومی جنگ، گفتمان زیباشناسی جنگ، گفتمان

فائزه توکلی، پژوهشگر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در آغاز علت انتخاب گفتمان تاریخ شفاهی و دفاع مقدس را عجین بودن این دو مبحث دانست و گفت: تاریخ شفاهی رویکردی نو به تاریخ نگاری است که زمینه پیدایش آن بعد از جنگ جهانی دوم با ضبط خاطرات سربازان جنگ آغاز شد و می توان ریشه این رویکرد نو را در دانشگاه کلمبیا هم یافت. هم اکنون تاریخ شفاهی نقش مکملی در تاریخ نگاری در ایران دارد و تحولات قبل و بعد از انقلاب اسلامی را در کنار وقایع هشت سال دفاع مقدس در بر می گیرد.

توکلی در ادامه به مسأله گفتمان به عنوان یک امر تاریخی اشاره کرد و گفت: مقوله گفتمان در ارتباط با تاریخ شفاهی مورد نظر است. این دو با یکدیگر ارتباط نزدیکی دارند.

البته باید توجه داشت که گفتمان، خلق موضوع می کند و به تفکیک مباحث نمی پردازد. گفتمان تفاوت بین آنچه گفته می شود و آنچه می توان گفت، در یک دوره معین است. در این گفتمان شرایط سیاسی و فرهنگی بر متن حاکم می شوند.

وی افزود: در گفتمان، همه ابعاد و نه تنها محتوا، بلکه نویسندگان، مخاطب و فعالیت های گفتمان در هدف سازی موضوعی، نشانه سازی، کلمه سازی، فعالیت سازی، کنش های درون متن، هویت سازی، رابطه انسانی و... مورد توجه است. این مقوله ماهیت تحلیلی و تفصیلی دارد که در زمینه های محلی و جهانی آن می توان به تحلیل گفتمان پرداخت.

توکلی در ادامه توضیح داد: اما در تحلیل گفتمان دفاع مقدس با مطالعه در روایت ها به این نتیجه رسیدیم که جعبه سیاهی وجود ندارد که تعریفی از

فائزه توکلی:

«تاریخ شفاهی» و «گفتمان» جنگ ارتباط نزدیکی دارند

در نشست پایانی سمینار با عنوان «تاریخ شفاهی و خاطرات جنگ» خانم فائزه توکلی با موضوع «گفتمان جنگ در تاریخ شفاهی» و دکتر پروین دائی پور با موضوع «خاطراتی از دوران دفاع مقدس و فعالیت های زنان در اهواز» سخنرانی کردند. خلاصه ای از سخنرانی خانم توکلی پیش روی شماست...

دکتر فاضلی در خصوص میزان کاری که در حوزه گفتمان دانشگاهی جنگ در دانشگاه های ایران صورت گرفته است بر این نکته اشاره کرد که در چهار پنج سال اخیر گفتمان دانشگاهی تا حدودی در پایان نامه ها و مقالات دانشگاهی رخ داده است که تا حدودی با زبانی متفاوت به جنگ نگریسته شده است. این استاد دانشگاه تصریح کرد: اگر استقلال گفتمان دانشگاهی جنگ را به رسمیت نشناسیم و همانند گفتمان سیاسی و زیباشناسی به آن نگاه کنیم، آنگاه گفتمان دانشگاهی جنگ نمی تواند مولد و خلاق باشد.

وی ویژگی دیگر گفتمان دانشگاهی را زمینی کردن جنگ بیان کرد و گفت: در یک فضای خاص می توان امری قدسی و زمینی در گفتمان های مختلف را در کنار هم تحلیل کرد و دیدگاه فلسفی در کنار دیدگاه تجربی و دیدگاه زیباشناسانه در کنار دیدگاه علمی نشان داد که متأسفانه هنوز به این سطح نرسیده ایم. فاضلی افزود: «اگر بخواهیم یک گفتمان دانشگاهی رشد یافته و خلاق درباره جنگ داشته باشیم، باید یک نوع تعامل پویا بین این گفتمان های شکل گیرد در عین حال استقلال خودشان را هم حفظ کنند. در این صورت می توان از دستاوردهای زیباشناسانه جنگ برای تحلیل ها و تبیین های علوم اجتماعی جنگ کمک گرفت».

دکتر امیر علی نجمیان، دانشیار ادبیات انگلیسی دانشگاه شهید بهشتی دیگر سخنران این نشست بود که به گفتمان پس از جنگ پرداخت. وی گفتمان جنگ را نوعی تضاد بین خود و دیگری تعریف کرد که در گفتمان پس از جنگ تضاد بین خود و دیگری است دچار تنش می شود. وی تصریح کرد: گفتمان پس از جنگ تردید و طرح پرسش بین خود دیگری است.

عضو گروه نشانه شناسی هنر، مطالعات فرهنگی دانشگاه شهید بهشتی با شرح بخشی از نظام های دلالتی در دوران جنگ به نظام دلالتی حاصل از گفتمان گناه در آلمان پس از جنگ جهانی دوم اشاره کرد و

گفت: نظام دلالتی گناه را می توان در آلمان پس از جنگ جهانی دوم دید. آلمان پس از جنگ جهانی دوم دچار یک احساس شدید گناه می شود که هنوز هم از آن سر برداشته است. وی افزود: سیر تفکر در آلمان پس از جنگ جهانی دوم کاملاً تابع این احساس گناه است.

دکتر علی رجب لو، عضو هیئت علمی جامعه شناسی دانشگاه الزهرا سخنران دیگر این نشست علمی بود که در خصوص تفاوت تحلیل ها درباره جنگ تحمیلی با سایر تحلیل ها معاصر گفت: جنگ های جهانی و پساستعماری با جنگ در ایران که یک جنگ پساستعماری بوده، متفاوت است. بنابراین یک تفاوت بین جنگ در ایران با سایر جنگ ها وجود دارد. وی گفت: اگر چه همیشه جنگ به تمام انقلاب ها در تاریخ معاصر تحمیل شده است، مثل جنگ کوبا با آمریکا بر سر خلیج خوکها، جنگ الجزایر با فرانسویان.

عضو هیئت علمی جامعه شناسی دانشگاه الزهرا در ادامه افزود: ما در دوران دولت های پس از جنگ می توانیم یک گرایش از سمت آرمانگرایی به یک نوع سوسیال دموکراسی را ببینیم که دولت سازندگی یک نوع مبنا قرار دادن الگوهای توسعه ای قبل از انقلاب در دوران پس از جنگ بود. مثلاً در اقتصاد، اتخاذ مدل لیبرالی در اقتصاد یک تبعیت از صندوق بین المللی بول و بانک جهانی بود.

لازم به یادآوری است که نشست اول گفتمان جنگ و دفاع مقدس با موضوع «نشانه شناسی جنگ» توسط پژوهشگاه تاریخ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در تاریخ سه شنبه ۱۴ شهریور برگزار شد که در آن دکتر مسعود کوثری پیرامون شناسایی نشانگان کلامی - دیداری در نشانه شناسی جنگ و دکتر فرهاد ساسانی در موضوع «چستی نشانه شناسی با تاکید بر نشانه شناسی جنگ» به سخنرانی پرداختند. «نشانه و فرهنگ با تمرکز بر پیوند این دو در جنگ» هم عنوان سخنرانی دکتر مصطفی مهرآیین در این نشست علمی پیرامون گفتمان جنگ ایران و عراق بود.

گفتمان جنگ ارایه دهد. از دیدگاه تاریخی کاربردی، گفتمان ها در جنگ مطرح می شوند و برخی افراد در روایت ها گفتمان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران را یک حادثه تلقی کردند و برخی دیگر گفتمان را دفاع و فرصتی برای تحلیل تجلی دین می دانند.

وی ادامه داد: تاریخ شفاهی نیز یکی از مسایل مهم تاریخ نگاری است. زیرا سند آن ذهن افرادی محسوب می شود که شاهد وقایع تاریخی در مواقع مختلفند. تاریخ شفاهی ماهیتی بین رشته ای دارد که از طریق تعامل دو سویه بین مصاحبه گر و مصاحبه شونده ضبط می شود و در بحث تاریخ شفاهی نقش مصاحبه گر بسیار مهم است.

تاریخ شفاهی بعد از اختراع ضبط صوت به وجود آمد که در قالب کاری خود تاریخ را به نحو زنده ای در اختیار مخاطب قرار می دهد. کسی که در حوزه تاریخ شفاهی دست به قلم می شود باید به تمامی مباحث اشراف کامل داشته باشد و در کنار ثبت روایت ها به تحلیل آن ها نیز بپردازد.

توکل در ادامه شرح گفتمان جنگ به چهار رویکرد با عنوان های گفتمان قومی، پیرایش و آرایش ارزش ها در دوره انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، گفتمان درک مشترک و اعتماد، گفتمان هویت جمعی و هویت ملی اشاره کرد و گفت: رویکرد قومی را می توان در مناقشات ایران و عراق از دوره پهلوی دوم دید. عراق نام دیگر خوزستان را عربستان گذاشته بود و می خواست از قدرت قومیت عرب مردم ایران برای تسلط بر استان خوزستان استفاده کند.

وی ادامه داد: گفتمان آرایش و پیرایش در دوران دفاع مقدس ایثار و شهادت را به عنوان یک آرایش فرهنگی در لایه های مختلف نمودار می کرد و بعد از جنگ این رویکرد گفتمانی با مناسبات و ملاحظات، ارزش های غربی و نمادهای مادی مواجه شد.

توکل با اشاره به این که رویکرد گفتمان هویت جمعی - ملی، ارزش های دوران دفاع مقدس را به صورت وحدت ملی بیان می کند، افزود: در واقع تاریخ یکی از مقدمات پیدایش وحدت ملی است که باعث همبستگی و پیوند میان

نسل ها می شود. این پیوند در فرایند تعاملات اجتماعی و نظامی - اجتماعی هر جامعه کسب می شود. اما در جامعه ما جوانان خود خواستار تجربه اند و از تجربه نسل های گذشته به سختی استفاده و آن را به نسل بعد منتقل می کنند.

وی درباره گفتمان درک مشترک و اعتماد توضیح داد: این گفتمان به جای توجه به تفاوت ها به تشابه ها می پردازد.

در جریان دفاع مقدس عنصر اعتماد رزمنده به فرمانده بسیار بود و همکاری انسانی با اعتماد صورت می گرفت و تسهیل کننده مسایل و مشکلات و پایه و انگیزه مردم محسوب می شد. نسل جوان با توجه به انگیزه مثبت توانست ارتباط خود با گروه مرجع را براساس اعتماد حفظ کند، در غیر این صورت هر جامعه ای بدون اعتماد و انگیزه می شود و با شکاف بین نسلی روبه رو خواهد شد.

در پایان نشست «تاریخ شفاهی و خطرات جنگ» پروین دائی پور خاطراتی از دوران دفاع مقدس و فعالیت های زنان در اهواز را بازگو کرد.

کارگاه «تربیت مربی برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان»

کارگاه آموزشی «تربیت مربی برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان» گروه فلسفه برای کودکان و نوجوانان (فیک) در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می شود. این کارگاه در دو مرحله خواهد بود که مرحله اول آن در مهرماه و مرحله دوم آن در آبان ماه برگزار می شود. مفاهیم اصلی برنامه و نقش داستان در رشد شخصیت کودک، نظریه های تعلیم و تربیت در برنامه ها و ابزارهای سنتی و نوین در برنامه و ویژگی های مربی فیک و نظریه های روانشناختی در این حوزه، تعریف و ویژگی های حلقه کندوکاو و نظریه های فلسفی در فیک به ترتیب عناوین و محورهای پیش بینی شده برای روزهای اول تا چهارم مرحله اول کارگاه هستند. مبلغ هر روز کارگاه ۴۰/۰۰۰ تومان است و که این مبلغ برای افرادی که هر چهار روز را ثبت نام کنند در مجموع با احتساب تخفیف ۱۵۰/۰۰۰ تومان خواهد بود. معلمان و دانشجویان و اعضای پژوهشگاه در صورت شرکت در کل دوره شامل ۲۰٪ تخفیف (معادل ۱۲۰/۰۰۰ تومان) می شوند. زمان برگزاری ۲۲ تا ۲۵ مهرماه (هر روز از ساعت ۸ تا ۱۲) است و ثبت نام در دو مرحله پیش ثبت نام و ثبت نام قطعی انجام می شود. برای کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام فایل های ضمیمه را از سایت پژوهشگاه دانلود کرده و یا با شماره تلفن ۸۸۰۱۴۵۵۷ تماس بگیرید. ارتباط از طریق نشانی ایمیل fabak_g@yahoo.com نیز امکانپذیر است. ۱۵ مهرماه آخرین مهلت پیش ثبت نام اعلام شده است. در انتهای دوره دوم که در آبان ماه برگزار خواهد شد به افرادی که در کلیه جلسات کارگاه مذکور شرکت کرده و آزمون تئوری و عملی را با موفقیت بگذرانند گواهینامه پایان دوره اعطا می شود.

دو کارگاه جداگانه با محوریت علوم انسانی و زبان انگلیسی

با حضور و تدریس دکتر محسن کریمی راهجری مترجم و استاد دانشگاه Seattle دو کارگاه آموزشی با محوریت زبان انگلیسی در پژوهشگاه برگزار می شود. کارگاه ترجمه متون علوم انسانی از انگلیسی به فارسی در ۲۰ جلسه و به مدت ۶۰ ساعت برگزار خواهد شد. مهلت ثبت نام در این کلاس ها ۱۵ مهر است و کلاس ها نیز از شانزدهم مهر تا پایان آذر روزهای یک شنبه و چهارشنبه هر هفته از ساعت ۱۹ تا ۱۶ برگزار اعلام شده. هزینه ثبت نام: ۲۰۰۰۰۰۰ ریال برای عموم و ۱۵۰۰۰۰۰ ریال برای دانشجویان است. همچنین کارگاه آموزشی دیگری توسط همین مدرس و با عنوان «کارگاه پیشرفته مکالمه انگلیسی» در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می شود. این کارگاه هم در ۲۰ جلسه ۳ ساعته برگزار می شود و هزینه آن هم مانند دوره ترجمه متون علوم انسانی است که باید به شماره حساب سیبا ۰۱۰۷۴۲۸۵۲۵۰۰۷ بانک ملی به نام درآمدهای اختصاصی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی واریز شود. از شانزدهم مهر تا پایان آذر روزهای یک شنبه و چهارشنبه هر هفته از ساعت ۱۹ تا ۱۶ زمان برگزاری کارگاه اعلام شده است. لازم به ذکر است که به شرکت کنندگان در هر کدام از این کارگاه ها گواهی شرکت در دوره اعطا خواهد شد.

مجموعه کارگاه های روش تحقیق کمی پیشرفته و تکنیک های آن

مجموعه کارگاه های روش تحقیق کمی پیشرفته و تکنیک های آن (با رویکرد عملی و کاربردی) و همراه با آموزش کاربردی در نرم افزار Spss در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می شود. دکتر خلیل کلانتری، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران مدرس این ۱۳ جلسه کارگاه آموزشی خواهد بود. برگزاری کارگاه از ۳ آبان شروع می شود و زمان تشکیل کلاس ها چهارشنبه هر هفته از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۲:۳۰ در سالن حکمت پژوهشگاه علوم انسانی خواهد بود. مجموع هزینه شرکت در تمامی ۱۳ کارگاه آموزشی ۲۰۰ هزار تومان است که دانشجویان با ارائه کارت دانشجویی از ۵۰ درصد تخفیف برخوردار خواهند بود. بنیان نظری روش تحقیق کمی و نحوه تدوین چارچوب نظری، متغیرشناسی و روش های شاخص سازی در تحقیقات کمی، تحلیل های توصیفی، آزمون های پارامتری و ناپارامتری، رگرسیون چندگانه، رگرسیون لجستیک، تحلیل تشخیصی چندگانه، تحلیل مسیر، تحلیل واریانس چندمتغیره، تحلیل همبستگی کانونی، تحلیل عاملی، تحلیل کیو، تحلیل خوشه ای و اعتبار و روایی در تحقیقات کمی محورهای این کارگاه های آموزشی هستند.

کارگاه نقد ادبی با رویکرد عملی برگزار می شود

کارگاه نقد ادبی با رویکرد عملی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می شود. دکتر کوروش صفوی عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی مدرس این کارگاه در یک دوره یک روزه فشرده درباره بررسی و کاربرد رویکردهای ساخت گرا و شکل گرا در متون ادبی صحبت خواهد کرد. آخرین فرصت ثبت نام در کارگاه پایان مهرماه است و زمان و مکان برگزاری آن نیز سه شنبه دوم آبان از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۵:۳۰ در سالن حکمت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی (بزرگراه کردستان، نبش خیابان ۶۴ غربی) اعلام شده است.

هزینه شرکت کارگاه ۵۰ هزار تومان است که دانشجویان دانشجویان با ارائه کارت دانشجویی مبلغ ۳۰ هزار تومان پرداخت خواهند کرد. به دلیل محدود بودن ظرفیت کارگاه اولویت با داوطلبانی می باشد که زودتر ثبت نام کنند. به تمامی شرکت کنندگان گواهی معتبر شرکت در کارگاه آموزشی ارائه خواهد شد.

خاورشناسی از نگاه روسی

تنها نماینده ایران در کنگره دو سالانه روسیه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی بود که در آن دکتر آیت اللهی و دکتر میری به نقد دیدگاه شرق شناسی رایج غربی پرداختند. این سفر اگر چه ماموریتی از سوی پژوهشگاه نبود و دکتر آیت اللهی و دکتر میری با هزینه شخصی در این کنفرانس شرکت کرده بودند، اما منشاء دستاوردهایی برای پژوهشگاه بود که اهداء دایره المعارف ۶ جلدی تاتاری به کتابخانه پژوهشگاه یکی از آنهاست. تالیف مجموعه کتبی در حوزه خاورشناسی با همکاری مشترک پژوهشگاه و دانشگاه فدرال کازان، اشاعه و آموزش زبان فارسی، برگزاری کنفرانس بین المللی خاورشناسی نمونه هایی دیگر از دستاوردهای این سفر است که دکتر میری در گفتگویی آنها را توضیح داده است.

کنگره دو سالانه روسیه چندمین کنگره و از چه ویژگی هایی برخوردار بود؟

این کنگره هشتمین کنگره دو سالانه روسیه بود که در شهر کازان پایتخت جمهوری تاتارستان در فدراسیون روسیه برگزار شد و در آن، خاورشناسان معتبر که یا روس بودند و یا به زبان روسی مسلط بودند از سراسر جهان حضور داشتند. مبحث اصلی این کنگره خاورشناسی از نوع نگاه روسی بود. یعنی ما مثلاً خاورشناسی سنت فرانسوی داریم، سنت آلمانی، آمریکایی، انگلیسی و تا حدودی هم سنت ژاپنی اما در اینجا بیشتر سنت روسی مدنظر بود. البته ما نقد کردیم و گفتیم که اولاً روسیه غرب نیست، تاتارها هم خودشان جزء شرق هست.

مهمانان از چه کشورهایی بودند؟

خاورشناسان در این کنگره ۴ روزه از روسیه و روس زبان ها بودند. کشورهای غیر روسی زبان هم از ترکیه ۴ نفر حضور داشتند، از مراکش ۱ نفر، از چین ۲ نفر، از تاجیکستان ۱ نفر و از ایران تنها نماینده هایی که آمده بودند از پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی بود.

یعنی از دیگر دانشگاه ها و سازمان های کشور کسی حضور نداشت؟

اصلاً فقط من و آقای دکتر آیت اللهی در آنجا شرکت داشتیم.

محورهای آن چه بود؟

در حوزه های مختلف، مثلاً تاریخ شرق، تاریخ جهان اسلام، تاریخ ایرانی ها، عرب ها و ترک ها، هویت تاریخی خود تاتارها و بعد شرق دور مثل چینی ها و ژاپنی ها. یا از نظر زبان شناسی و تقریباً از هر حوزه ای که توی خاورشناسی شما در نظر بگیرید یک نماینده ای داشت. ببینید بزرگترین دوسالانه و یکی از بزرگترین کنگره ها جهانی در نوع خودش بود، حدود ۴۰۰ نفر فقط کارشناس شرکت کرده بودند و نزدیک به ۶۰۰-۵۰۰ نفر هم دانشجو آنجا بودند.

شما در چه محوری سخنرانی داشتید؟

آقای آیت اللهی در حوزه شرق شناسی یا خاورشناسی سخنرانی کردند؛ نقد دیدگاه خاورشناسی که یک نوع دیدگاه اروپا محورانه است یا یوروستری به علم دارد. من در حوزه شرق شناسی به مثابه یک دیدگاه یوروستریک به غیر، به دیگری صحبت کردم. شاکله صحبت ما هم این بود که دیگری از نگاه غرب چه معضلاتی دارد.

اهمیت این کنگره را در چه می دانید؟

کارگاه «آسیب شناسی ترجمه از عربی به فارسی با تکیه بر متون داستان» چگونه برگزار شد؟

گروه زبان و ادبیات عربی شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی شهر یورامسال، میزبان علاقه مندان در کارگاه «آسیب شناسی ترجمه از عربی به فارسی با تکیه بر متون داستانی» بود. برنامه های این کارگاه طی چندین جلسه توسط اعضای گروه زبان و ادبیات عربی شورای بررسی متون تنظیم شد و در تابستان ۱۳۹۱ به تصویب معاونت پژوهشی پژوهشگاه علوم انسانی رسید. دکتر منصوره زرکوب عضو هیئت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه اصفهان، دکتر فرزانه فرحزاد عضو هیئت علمی گروه مترجمی زبان انگلیسی دانشگاه علامه طباطبائی، دکتر رضا ناظمیان عضو هیئت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه علامه طباطبائی و دکتر ملا نظر عضو هیئت علمی گروه مترجمی زبان انگلیسی دانشگاه علامه طباطبائی مدرسان این کارگاه بودند.

در این کارگاه مبحث نظریه ها و رویکردهای ترجمه را دکتر فرحزاد و مبحث معادل یابی دستوری و واژگانی، انواع معادل یابی، شیوه های معادل یابی را دکتر رضا ناظمیان تدریس کرد. دکتر منصوره زرکوب هنجارهای ترجمه در داستان در سطوح واژگانی و ساختاری و هنجارهای ترجمه داستان با تکیه بر نظریه کت فورد (تعادل ترجمه ای) را تدریس کرد. دیدگاه ها و موضوعات مطالعات ترجمه مثل دیدگاه های سنتی، دیدگاه های زبانشناختی، دیدگاه های مقصد محور و... را نیز دکتر ملا نظر بررسی کرد.

روز اول برنامه چهارشنبه ۲۹ شهریور ماه با تلاوت آیاتی از کلام... مجید و خیر مقدم دکتر عیسی متقی زاده رئیس گروه عربی شورای بررسی متون و خانم دکتر مشکین فام عضو گروه آغاز شد و با سخنرانی دکتر فرحزاد و دکتر ناظمیان ادامه یافت. سخنرانی دکتر زرکوب هم در بخش عصرگاهی کارگاه برگزار شد.

سخنرانی دکتر ملا نظر و دکتر زرکوب برنامه های نخست روز دوم کارگاه بودند و دکتر ناظمیان نیز آخرین سخنران کارگاه بود. برنامه پرسش و پاسخ نیز پایان بخش کارگاه بود که با حضور ۳۶ دانشجو و ۱۹ عضو هیئت علمی از دانشگاه های سراسر کشور برگزار شد. ۱۳ از دانشجویان شرکت کننده کارشناس ارشد و ۱۳ نفر دانشجوی مقطع دکتری بودند.

اهمیتش اینجا بود که خود رئیس جمهور روسیه یعنی ولادیمیر پوتین پیام داده بود، وزیر امور خارجه اش، سرگئی لاوروف پیام مستقیم داد. مفتی اعظم فدراسیون روسیه و همچنین رئیس جمهور جمهوری تاتارستان پیام مستقیم داده بود، بعد نخست وزیرش آنجا حضور داشت، شخصیت های معتبر آنجا حضور داشتند. سفیر ایران در تاتارستان حضور داشت. سفیر ترکیه و دیپلمات های مختلفی آمده بودند و یک وزن سیاسی و اجتماعی و سیاسی هم داشت.

اهمیت محتوایی آن در چه بود؟

از نظر آنها یکی از دلایل افت اطلاعات روسیه نسبت به مسائل جهان اسلام و جهان غیر اروپایی، ضعف خاورشناسی است که باید تقویت شود. تا بتوان تشخیص داد که این مسائلی که در جهان اسلام و در کل جهان غیر غربی و روسیه اتفاق می افتد عللش چیست و پیامدها و تاثیراتش چه می باشد.

نگاه آنها به نمایندگان ایران چگونه بود؟

استقبال خیلی خوبی هم از ما کردند. دکتر راویل، رئیس پنل و از آکادمی علوم تاتارستان گفت: چیزی که برای من در مورد ایرانی ها جالب است این است که همیشه به مبانی و اصول می پردازند و نسبت به مسائل یک نوع نگرش حکمی و متافیزیکی دارند و تحلیل می کنند. یک هدیه نفیسی هم که ۶ جلد دایره المعارف تاتاری که در نوع خودش در دنیای نظیر است و تازه هم ۵ جلدش آماده شده و جلد ششم آن را هم برای ما می فرستند به کتابخانه پژوهشگاه علوم انسانی هدیه کردند. آقای دکتر آیت اللهی هم پیشنهاداتی دادند که با استقبال آن ها مواجه شد که ما در ایران با نگاه منتقدانه که به خاورشناسی داریم یک سمینار برگزار کنیم و از شرق شناسان بالاحص روسی و کشورهای روسی زبان برای نقد و بررسی دعوت کنیم. نکته دوم هم این بود که مجموعه کتابی هم در نقد نگاه مسلط شرق شناسی تالیف کنیم. این کتاب قرار است تا مارچ ۲۰۱۳ یعنی فروردین ۱۳۹۲ به زبان انگلیسی و با محوریت پژوهشگاه آماده شود و بعد هم با همکاری دانشگاه فدرال کازان به روسی ترجمه شود.

یعنی با نگاه نقادانه مطالعات فرهنگی؟

بله، اینکه خود مفهوم خاورشناسی اولاً مشخص بشود که این شرق شناسی نیست بلکه یک نوع ایدئولوژی و یک نگاه ایدئولوژیک به شرق است یا غیر است و ما خیلی وسیع ترش هم کردیم که اصلاً غرب نگاهش به غیر در یک منظومه خاصی است. آن منظومه خاص را در ادبیات علوم اجتماعی به عنوان یوروستریک یا غرب محوری یا اروپا محوری یاد می کنند.

کتاب های جدید طب سنتی در کتابخانه پژوهشگاه

کتابخانه

کتابخانه مرکزی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به عنوان یکی از کتابخانه های بزرگ و مرجع در حوزه علوم انسانی ماهانه کتاب های جدیدی را به فهرست داشته های خود اضافه می کند. کتاب های زیر تنها تعدادی از کتاب های تازه تهیه شده در حوزه طب سنتی هستند. برای اطلاع از جدید ترین کتاب های تهیه شده، سری به این کتابخانه بزنید.

- آمخزن الادویه / تألیف سید محمد حسین بن محمد هادی عقیلی علوی خراسانی شیرازی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- الماء (لغت نامه جامع پزشکی) / تألیف ابو محمد عبدالله بن محمد الازدی؛ تصحیح و تذهیب از هادی حسن حمودی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران.
- رساله در طب / دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- مفتاح الاصول / تألیف حکیم سید زین العابدین حسینی قادری؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- محیط اعظم / تألیف حکیم اعظم، دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۲.
- کنز الفوائد فی تنويع الموائد / [تحقیق مانویلا مارین، دیوید واینز]؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- مفتاح الخزان (رساله سوم در مرکبات دارویی) / تألیف حاجی زین العطار (علی بن حسین الانصاری)؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- تذکره الکحالیین / تألیف علی بن عیسی الکحال؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- مصالح الابدان و الانفس / تألیف احمد بن سهل البلخی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- فردوس الحکمه / تألیف علی بن سهل بن ربن طبری؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- مجموعه رسائل سبعة در طب، داروسازی و آموزش پزشکی / دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- الرحمة فی طب و الحکمة / تألیف ابن رشد؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- الشامل فی الصناعات الطیبة (الادویه و الاغذیه) / تألیف ابن نفیس؛ [تحقیق یوسف زیدان]؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷-۱۳۸۸.
- تذکره الهند معروف به: یادگار رضائی / تألیف حکیم رضا علی خان؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۶.
- التشریح البیطری / مؤلف ژرار؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه

- مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- عیون الانباء فی طبقات الاطباء / تألیف ابن ابی اصیبعه؛ مترجم جعفر غضبان؛ شرح و تعلیقات از محمود نجم آبادی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۶-۱۳۸۷.
- فاکهة ابن السبیل / مؤلف راشد بن عمیر بن ثانی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- الجامع لمفردات الادویه و الاغذیه ابن البیطار / تألیف ابن بيطار مالقی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- الموجز فی تاریخ الطب و الصيدله عند العرب / تألیف محمد کامل حسین؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- المأة فی الطب / تألیف ابوسهل مسیحی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۴.
- منهج الصناعة / تألیف ابوطالب شریف حسینی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- فهرست کتب خطی فارسی در مصر / تألیف نصرالله مبشر الطرازی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۷.
- الوصله الی الحبيب فی وصف الطیبات و الطیب / تألیف ابن العدیم؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- تنکسوق نامه ایلخانی / مؤلف وانگ شوهو؛ ترجمه بدستور خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی؛ به خط محمد بن احمد بن محمود معروف به قوام کرمانی؛ با مقدمه مجتبی مینوی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۳.
- التصریف لمن عجز عن التالیف / تألیف ابوالقاسم زهرای؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- تکمیل اختیارات بدیعی / تألیف حکیم جلال بن امین الطیب؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۸.
- مفتاح الادویه ناصری / تقریرات میرزا حسین خان دکتر؛ نگارش میرزا عبدالحسین تبریزی امین الاطباء؛ بانضمام رساله در مرض آفتلوانزا / تألیف میرزا عبدالحسین تبریزی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۳.
- خلاصه التجارب / تألیف بهاءالدوله رازی؛ دیباجه محمد مهدی اصفهانی. - تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۲.

تاکید هیئت رئیسه پژوهشگاه بر خودکفایی اقتصادی

طبق روال عادی و مرسوم پژوهشگاه، جلسه اعضای هیئت علمی و کارکنان بخش های مختلف پژوهشگاه به طور جداگانه با اعضای هیئت رئیسه جلساتی را برگزار کردند. این جلسات در فضایی صمیمی و برای بررسی آخرین وضعیت کاری و علمی مجموعه برگزار شد و حضار به تبادل نظر پیرامون موضوعات مهم علمی، کاری و اداری پرداختند. خلاصه ای از این دو جلسه را بخوانید...

همکاران پیشنهادهایی برای کاهش هزینه ها و افزایش کارایی ارائه دادند. در پایان جلسه نیز مقرر شد به زودی نخستین جلسه شورای صنفی با حضور اعضا برگزار و مشکلات احتمالی کارکنان به صورت جزئی و ریزتر بررسی شود.

جلسه هیئت رئیسه با اعضای هیئت علمی پژوهشگاه نیز برگزار شد. در این جلسه هم دکتر آیت اللهی ضمن ارائه گزارشی از فعالیت های پژوهشی و روند برنامه های علمی پژوهشگاه، با اشاره به بخشنامه های جدید و وجود برخی مشکلات مادی در پژوهشگاه، گفت: «بنده از زمان حضور در پژوهشگاه این نکته را مطرح کرده ام که باید به سمتی برویم که از نظر اقتصادی خودکفا باشیم. در شرایط فعلی هم باید برای این پرسش که چگونه می شود اقتصاد پژوهشگاه را بی نیاز از بودجه دولتی هدایت کرد، چاره اندیشی کنیم.»

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در توضیح این بخش از سخنانش گفت: «منظور از قطع نیاز به بودجه دولتی این است که ما اگر هم از دولت پولی بگیریم، بابت رفع یکی از مشکلات و پاسخ به یکی از نیازهای دولت باشد، نه اینکه بودجه پژوهشگاه راصرفا برای اداره پژوهشگاه و اینکه به اصطلاح پژوهشگاه «گردانده شود» پرداخت کند. راه حل اصلی هم این است که ما کلیه طرح ها و فعالیت های پژوهشی را بر این هدف که باید ناظر به نیازهای بخش خصوصی یا دولتی باشند، متمرکز کنیم.»

وی افزود: «به لطف خدا در سال های گذشته این هدف دنبال شده و تا حدودی موفق هم بوده ایم. برای مثال الان کارگاه های آموزشی می توانند بخشی از هزینه های خود را از محل دریافت شهریه ها تامین کنند. این مبالغ شاید اندک باشد، اما مهم رویکرد و نگاهی است که ما در پژوهشگاه به فعالیت های علمی داشته باشیم. پس از این، باید این نگاه را در همه بخش ها تقویت کنیم. مثلاً در انتشارات باید به گونه ای برنامه ریزی کنیم که هزینه انتشار آثار جدید از محل فعالیت های فروشگاه کتاب و فروش کتاب های قبلی، تامین شود. این هدف یعنی اقتصاد خودکفا هم محقق نخواهد شد مگر با همکاری کلیه اعضای محترم هیئت علمی.»

در این جلسه دکتر یوسفی فر معاون پژوهشی و دکتر جنیدی معاون اداری و مالی پژوهشگاه نیز در کنار دکتر آیت اللهی به سوالات اعضای هیئت علمی پژوهشگاه پاسخ دادند.

در ابتدای یکی از این دیدارها که با حضور کارمندان رسمی، پیمانی، کار معین و شرکتی برگزار شد، دکتر آیت اللهی، ریاست پژوهشگاه به ارائه گزارشی از فعالیت های پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پرداخت. وی ضمن مثبت ارزیابی کردن فعالیت های انجام شده، بخش زیادی از پیشرفت ها را محصول تلاش، تعامل و خلاقیت همکاران دانست و از این روحیه همکاری به عنوان سرمایه اصلی پژوهشگاه یاد کرد. وی در بخش دیگری از این نشست، ضمن اشاره به مشکلات مالی و کاهش بودجه پژوهشگاه، این موضوع را یک مشکل فراگیر در نهاد های دولتی دانست و گفت: «ما اکنون در این وضعیت قرار داریم و باید همه با هم برای خروج از این وضعیت تلاش کنیم. تاکنون بسیاری از مشکلات با همفکری و ایده های همکاران حل شده و بعد از این هم به لطف خدا چنین خواهد شد.»

رئیس پژوهشگاه، یکی از بهترین راهکارها برای حل مشکلات مالی، صرفه جویی عنوان کرد و افزود: «بعضی هزینه ها ممکن است بسیار ناچیز به نظر برسند یا ما آنها را جدی نگیریم اما در محاسبات می بینیم که اتفاقاً خیلی هم چشمگیر و جدی هستند. برای نمونه با توجه به افزایش چند برابری قیمت کاغذ، صرفه جویی در همین یک کالا حتماً محسوس و موثر خواهد بود.»

وی با اشاره به تلاشی که مدیریت پژوهشگاه از چند سال قبل برای کاهش هزینه های غیر ضروری آغاز کرده اند، گفت: «استفاده از ظرفیت های مجازی و الکترونیک هم باید به طور جدی مورد توجه همه بخش ها قرار بگیرد. وقتی می شود مکاتبه ای را از طریق اتوماسیون و سیستم سکو انجام داد، نباید برای آن از سیستم مکتوب استفاده کرد که هم زمان بر است و هم هزینه کاغذ و پرینت دارد.»

در این جلسه همچنین دکتر جنیدی معاون اداری و مالی پژوهشگاه با اشاره به پیگیری های مکرر انجام شده در خصوص بودجه پژوهشگاه این اطمینان خاطر را به کلیه کارکنان داد که حداکثر تلاش ممکن به کار برده شود تا فشارهای اقتصادی کمتری متوجه همکاران گردد.

در پایان این نشست تعدادی از حاضران سوالات خود را به صورت شفاهی و مکتوب ارائه کردند و پاسخ های دکتر آیت اللهی و دکتر جنیدی را شنیدند. همچنین تعدادی از

منظور از قطع نیاز به بودجه دولتی این است که ما اگر هم از دولت پولی بگیریم، بابت رفع یکی از مشکلات و پاسخ به یکی از نیازهای دولت باشد، نه اینکه دولت بودجه پژوهشگاه راصرفا برای اداره پژوهشگاه و اینکه به اصطلاح پژوهشگاه «گردانده شود» پرداخت کند. راه حل اصلی هم این است که ما کلیه طرح ها و فعالیت های پژوهشی را بر این هدف که باید ناظر به نیازهای بخش خصوصی یا دولتی باشند، متمرکز کنیم.

تفکر انتقادی در کلاس درس

«تفکر انتقادی در کلاس درس»، تازه ترین اثری است که در فهرست تازه های نشر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سال ۱۳۹۱ قرار گرفته. این کتاب ترجمه ای است از critical thinking for students که توسط ری برینک باجن نوشته شده و سعید ناجی و فاطمه کیکوسی این اثر انتقادی را به فارسی ترجمه کرده اند.

«تفکر انتقادی در کلاس درس»، راهنمایی است برای دانش آموزان و دانشجویان که به ارزیابی و ارائه موثر استدلال ها در هفت فصل می پردازد. فصل اول کتاب تشخیص استدلال هاست و سایر فصول آن به ترتیب تحلیل استدلال های ساده، یافتن جزئیات بیش تر در استدلال ها، کشف نقاط ضعف، مغالطات، یافتن نقاط قوت و استفاده از مهارت هاست.

برینک باجن در مقدمه کتاب هدف از تالیف این اثر را معرفی یکی از مهارت های محوری یعنی «تفکر انتقادی» می داند. این اثر به مخاطب کمک می کند تا ارزیابی های خوبی از استدلال های که در متن کتاب، روزنامه و حتی در گفت و گوهایی روزمره داشته باشد. همچنین، ما می توانیم با کمک این کتاب استدلال های بهتری در گزارش ها، مقالات، بحث ها و گفت و گوهایی مان ارائه بدهیم.

در هر فصل کتاب، مثال ها و تمرین های تشریحی برای رشد مهارت ها ذکر شده است و از آنجا که موضوعات به کار رفته در تمرین ها بیش تر درباره دغدغه های روزمره مانند آلودگی و جرایم است برای خواننده ملموس و جالب توجه است.

برای تهیه این کتاب می توانید به کتابفروشی پژوهشگاه یا با سامانه خرید الکترونیک کتاب به نشانی <http://ihcs-books.com> مراجعه نمایید.

پیروردیو

مؤلف: پاتریک شامپاین / ترجمه: ناهید مویده حکمت / قیمت: ۳۰۰۰ تومان

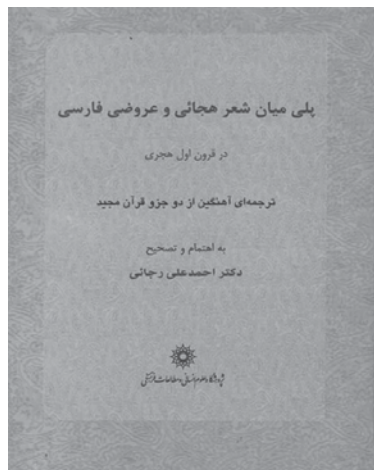
کتاب پیروردیو که در سال ۹۱ توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی روانه بازار نشر شده، علاوه بر مقدمه مترجم و واژه نامه و نمایه موضوعی از پنج فصل تشکیل شده است: سال های تکوین اندیشه پیروردیو، جامعه شناسی فرهنگ، نظریه جدید طبقات اجتماعی، جامعه شناسی میدان های اجتماعی و جامعه شناسی در شهر. هر یک از این مقولات می توانند دریچه ای را در پیش روی علاقه مندان برای ورود به زاویه ای از اندیشه جامعه شناختی پیروردیو بگشاید.

دکتر مویده حکمت، دغدغه اصلی در ترجمه نظریات این جامعه شناس مطرح فرانسوی را فراهم آوردن بستر اولیه ای برای آشنایی پژوهشگران، دانشجویان و علاقه مندان در رشته های جامعه شناسی و فلسفه، با مفاهیم بنیادی اندیشه پیروردیو می داند تا با بیانی ساده، مفاهیم نظری پیچیده پیروردیو به نحوی به خوانندگان ارائه گردد که مطالعه آثار کلاسیک این اندیشمند به زبان های فرانسه، انگلیسی و یا فارسی را تسهیل نماید.

همچنین با برگردان آثاری از این دست می توان گامی هر چند اندک در مسیر آشنایی با بخشی از خزانه علمی جامعه شناسی معاصر جهان برداشت. این تلاش را پاتریک شامپاین، جامعه شناسان معاصر فرانسوی در متن اصلی اثر «پیروردیو» در فرانسه آغاز می نماید و به ارائه گزیده ای از مفاهیم کلیدی اندیشه پیروردیو به زبانی ساده می پردازد.

علاقه مندان می توانند برای تهیه این اثر به فروشگاه پژوهشگاه علوم انسانی و برای خرید اینترنتی به نشانی <http://ihcs-books.com> مراجعه کنند.

پلی میان شعر هجائی و عروضی فارسی منتشر شد

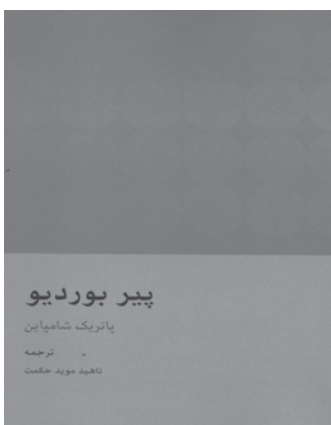
ترجمه آهنگین از دو جزء قرآن مجید تحقیقاتی درباره موزون بودن برخی آیات قرآن کریم از سده های پیشین انجام شده که کتاب «پلی میان شعر هجائی و عروضی فارسی» نمونه ای شاخص از این گونه کارهاست که توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سال ۱۳۹۱ منتشر شد.

پلی میان شعر هجایی و عروضی فارسی ترجمه آهنگین قرآن متعلق به اواخر قرن سوم یا اوایل قرن چهارم هجری که نزدیک گنبد امام رضا(ع) کشف شد. این اثر که به تصحیح دکتر احمد علی رجائی

رسید در اصل ترجمه ای آهنگین از دو جزء قرآن مجید از آیه ۶۲ سوره یونس تا آیه ۳۰ سوره ابراهیم است که به اقتضای ویژگی ادبی اش بدین نام نامیده شده است. متأسفانه مولف و زمان تالیف اثر مشخص نیست اما زمان تصحیح و چاپ آن به سال ۱۳۵۳ از سوی بنیاد فرهنگ ایران مربوط می شود.

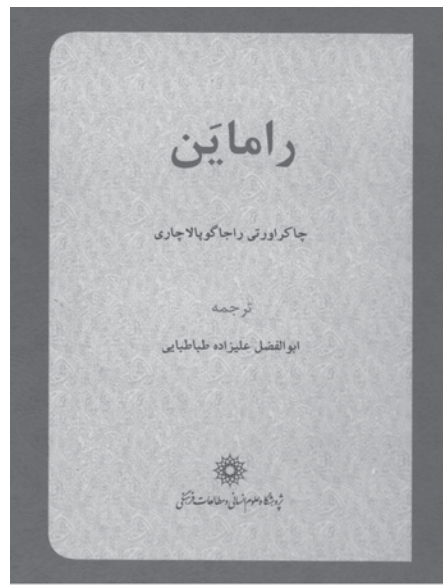
هدف مولف، موزون ساختن ترجمه با حفظ چارچوب کلام الهی بوده است. بخشی از کتاب وزن عروضی دارد ولی بیشترین بخش آن از گونه ای وزن ایقاعی برخوردار است. این کتاب از دید مسائل وزنی و حتی سبک ترجمه قرآنی و واژگان دستوری کاربرد بسیاری دارد.

یکی از مهم ترین ویژگی های این ترجمه، گرایش خاص به ترجمه آزاد است. مرحوم دکتر رجائی ترجمه های این کتاب را به سه نوع تقسیم کرده است: ترجمه های منطبق با معنای اصل آیات، ترجمه های آزاد و نابرابر با اصل، ترجمه هایی که به صورت نقل به معنی است همراه با کاهش ها و افزایش های تفسیری. یکی از نمونه های ترجمه آزاد و تفسیری در این اثر، ترجمه آیه ۱۰۵ سوره هود است. وی در ترجمه آیه شریفه «یوم یات لاتکلم نفس الا باذن فمفهم شقی و سعید» می نویسد: بی اذن یک تن سخن نگوید. هیچ کس به محال چندی نجوید، هر که او در این یک لخت باشد فردا آنجا بدبخت باشد، هر که او در اینجا توحید برزد، فردا آنجا سعید خیزد

«راماین» منتشر شد

اثر: چاکراووتی راجاگوبالاچاری
ترجمه: ابوالفضل علیزاده طباطبایی
قیمت: ۲۳۰۰۰ تومان

راماین یک حماسه باستانی است که تالیف آن به حکیم والمیکی نسبت داده می شود، والمیکی نخستین شاعر هند و یکی از بازیگران جانبی در داستان حماسی راماین است. این اثر به زبان های کلیه اقوام و کشورهای شبه قاره هند، آسیای جنوب شرقی و خاور دور ترجمه شده و به صورت جزئی از فرهنگ آن نواحی درآمده است.

راماین یکی از دو حماسه بزرگ هند است و بخش مهمی از کتب مقدسه هندو را تشکیل می دهد. حماسه دیگر مهابهارت است. مهابهارت بزرگترین و پرچم ترین حماسه جهان و راماین قدیمی ترین حماسه جهان است. در حماسه راماین با پرداختن به صفات و خصلت های بشری، وظایف افراد خانواده و شخصیت

آرامانی خدمتکار، برادر، خواهر، همسر و پادشاه به تصویر کشیده شده است. کلمه راماین یک کلمه ترکیبی است که از کلمات راما و آیانا به معنی رفتن، پیشروی کردن ترکیب یافته و کلا به معنی سفر رام می باشد. متن کتاب راماین مشتمل بر ۲۴۰۰۰ بیت در هفت کتاب و ۵۰۰ بند بوده و راوی سرگذشت رام (تجسم ویشنو خدای نگهبان هندو) است، که همسرش سیتا به دست راوَن دیوشاه لَنکار بوده شد.

ابیات راماین در بحر ۳۲ هجایی موسوم به انوشتوب به ویژه در بحر اشلوک (سوک یا غم) تدوین گردیده است. این حماسه تاثیر عظیمی بر شعر و شاعری سنسکریت پس از خود و زندگی و فرهنگ هندی باقی گذاشت. راماین همانند مهابهارت یک داستان صرف نیست، بلکه تعلیم حکیمان هندو را شامل گردیده و این تعلیم را به صورت داستان های تمثیلی همراه با عناصر فلسفی و عبادی به خوانندگان عرضه می دارد. شخصیت های عمده داستان مانند رام، سیتا، لکشمن، بهرت، هنومان و راوَن از عناصر اساسی و بنیادین معرفت و وجدان فرهنگی هند هستند.

این اثر از آن جهت توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شده که بخشی از علاقه ایرانیان به معارف هندی را پوشش دهد. همچنین مطالعه در آثار عیدیه ادبیات دینی و فرهنگی سنسکریت و هند قدیم می تواند گوشه هایی از تاریخ ایران را روشن سازد.

در سال های اخیر نیز تلاش هایی جهت انتشار آثار سنسکریت و هندی مانند کتاب های ریگ ودا، گزیده وداها، اوپه نیشدها، مهابهارت و تالیفات متعدد درباره هند صورت گرفته است. ترجمه راماین به فارسی که در عهد دودمان گورکانیان در هند صورت گرفته است در سال ۱۳۵۰ توسط دکتر اظهر دهلوی در تهران از سوی انتشارات بنیاد فرهنگ ایران در دو مجلد به چاپ رسیده است.

علاقه مندان می توانند برای تهیه این اثر به فروشگاه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و برای خرید اینترنتی به نشانی اینترنتی <http://ihcs-books.com> مراجعه کنند.

پژوهش فرهنگی (مردم نگاری در جوامع پیچیده)

تالیف: جیمز پ. اسپرولی و دیوید و. مک کوردی
ترجمه: بیوک محمدی
قیمت: ۴۰۰۰ تومان

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی «پژوهش فرهنگی» را روانه بازار نشر کرد. در این کتاب، مولفین با استفاده از روش های تحقیق موجود و حذف و اضافه کردن های متناسب و ضروری، روشی در پژوهش های مردم نگاری ارائه داده اند که در جوامع پیچیده برای تحقیقات فرهنگی مناسب است. ثانیاً شیوه ای که ارائه می دهند حوزه شمول وسیعی دارد، و افراد بومی در جوامع گوناگون نیز می توانند از آن ها استفاده کنند. به عبارت دیگر این شیوه طوری تنظیم شده است که برای مطالعه جوامع بیگانه منحصر به متفکران غربی نیست. ثالثاً امتیازات دیگر روشی که در این کتاب ارائه شده، این است که دانشجویان دوره لیسانس در زمینه های علوم اجتماعی می توانند بدون تجربه قبلی در تحقیق میدانی درباره فرهنگ جامعه خود با به کارگیری آن به مطالعه میدانی و عملی دست بزنند.

مترجم در مقدمه کتاب ضمن اشاره به اهمیت تحقیق درباره فرهنگ در خصوص سنت مطالعات فرهنگی در جوامع غربی می گوید: تحقیق درباره فرهنگ، بیشتر با مطالعه فرهنگ جوامع بیگانه، کوچک و دورافتاده و آن هم توسط پژوهشگر غربی، سنخیت داشت و روش تحقیق درباره فرهنگ جوامع پیچیده به اندازه کافی رشد نکرد. جامعه شناسان هم که به مطالعه جوامع پیشرفته و پیچیده علاقه مند بودند، توجه شان را بیشتر به ساختار

اجتماعی معطوف کردند نه به ساختار فرهنگی، از این رو خلایی در جوامع پیچیده در مطالعات فرهنگی به وجود آمد. کتاب حاضر از جمله تلاش هایی است که برای پر کردن همین خلاء نگارش شده است.

کتاب حاضر از دو بخش تشکیل شده است. بخش اول همان است که ترجمه آن از نظر خواننده می گذرد، بخش دوم حاوی دوازده مقاله تحقیقی فرهنگی است که توسط دانشجویان مولف نوشته شده است. دکتر بیوک محمدی در خصوص بخش بندی کتاب بر این نکته اشاره می کند که دانشجویان دوره لیسانس با استفاده از روشی که در کتاب آمده، آثار با ارزشی ارائه داده اند. اما متأسفانه از آنجا که این تحقیقات درباره خصوصیات فرهنگی است و دانشجویانی که این کار را انجام داده اند آمریکایی هستند و در آن جامعه به تحقیق پرداخته اند، لذا نوشته هایشان برای دانشجویان ایرانی که با فرهنگ جامعه آمریکا چندان آشنایی ندارند خیلی سودمند نیست، بدین جهت از ترجمه این بخش از کتاب صرف نظر شده است.

ستون آخر

انتصابات

■ سیروس نصراله زاده با حکم رئیس پژوهشگاه به سمت سرپرست مرکز اسناد فرهنگی آسیا منصوب شد.

■ سیدرضا آقایی ایوریق با حکم دکتر آیت اللهی مامور شد تا مقدمات تشکیل معاونت فرهنگی پژوهشگاه را بررسی و اقدامات لازم را انجام دهد.

■ دکتر ناهید موید حکمت با حکم دکتر آیت اللهی به مدت یکسال به سمت سرپرست پژوهشگاه علوم اجتماعی منصوب شد.

تسلیت

■ جناب آقای حمید تنکابنی

هر چند غم از دست دادن مادر با تسلیت های دیگران هرگز سبک نخواهد شد، اما بهشت برین برای آن مرحوم، صبر شما در این غم و سلامتی بازماندگان آرزوی ماست.

■ جناب آقای

مهدی یزدان پناه

درگذشت عمومی گرامی تان را به شما و خانواده محترمان تسلیت عرض می کنیم، ما را هم در غم تان شریک بدانید.

■ جناب آقای

سعید اسماعیلی

درگذشت پسرعموی گرامی تان را به شما و خانواده محترمان تسلیت عرض کرده، برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر جمیل آرزو مندیم.

■ سرکار خانم

نصیری، همکار محترم

بازنشسته پژوهشگاه

خبر درگذشت مادر گرامی تان، موجب تأسف و تالم خاطر همکاران سابق شما در پژوهشگاه شد. تسلیت ما را پذیرا باشید.

فراخوان مقاله برای فصلنامه فرهنگ، ویژه اقتصاد

پژوهشگاه اقتصاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با هدف اشاعه یافته‌ها و اطلاعات علمی در زمینه‌های مختلف اقتصادی تصمیم به ارتقای فصلنامه علمی - تخصصی فرهنگ، ویژه اقتصاد به یک فصلنامه علمی - ترویجی دارد. این پژوهشگاه برای انتشار شماره سوم این نشریه از همه علاقمندان، اساتید، دانشجویان و پژوهشگران علوم اقتصادی دعوت کرده تا مقالات خود را در چارچوب ضوابط و راهنمای نویسندگان ارسال نمایند.

مقالات باید بالا ابتدا به پست الکترونیکی economics@ihcs.ac.ir و سپس سه نسخه چاپی از آنها به نشانی تهران، بزرگراه کردستان، خیابان ۶۴، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، پژوهشگاه اقتصاد صندوق پستی ۱۴۳۷۷-۷۴۶۸۱ ارسال شود.

بخشی از شیوه نامه تدوین مقاله در فصلنامه فرهنگ، ویژه اقتصاد به شرح زیر اعلام شده است:

۱- مقاله، جدید، حاوی نکات علمی نو و چاپ نشده باشد؛ اقتباسی و تکراری نباشد.

۲- مقاله تایپ شده حداکثر در ۲۰ صفحه کاغذ A۴ در محیط Word ۲۰۰۳ تنظیم شود.

۳- همراه مقاله نامه‌ای با ذکر مشخصات نویسنده شامل نام، نام خانوادگی، مرتبه علمی، محل اشتغال، نشانی پستی، تلفن، دورنگار و نشانی پست الکترونیکی (e-mail) نویسنده مسئول مکاتبات و تاریخ تهیه مقاله ارسال شود. در این نامه، نویسنده مسئول تعهد نماید که مقاله ارسالی حاصل کار پژوهشی وی است و قبلاً در هیچ نشریه داخلی و خارجی چاپ نشده و برای هیچ نشریه داخلی و خارجی نیز برای چاپ ارسال نشده است. ۴- مقاله شامل چکیده فارسی و لاتین (حداکثر ۲۰۰ کلمه) و کلیدواژه‌ها و طبقه‌بندی JEL باشد.

۵- پذیرش مقاله پس از ارزیابی و تصویب داوران و انجام ویرایش خواهد بود.

مقالات دریافتی عودت داده نمی‌شود و نشریه فرهنگ در ویرایش مقالات آزاد است.

برای کسی اطلاعات بیشتر با شماره ۸۸۰۵۳۲۲۲ تماس بگیرید.

سخنرانی و نشست در گروه فبک به مناسبت روز جهانی کودک

گروه فلسفه برای کودکان و نوجوانان (فبک) پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به مناسبت روز جهانی کودک یک سخنرانی و یک نشست برگزار کرد.

«هم سویی و سوء برداشت های نظری از دیدگاه ویگوتسکی در برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان» عنوان سخنرانی این نشست بود که ۱۸ مهر توسط دکتر مهرنوش هدایتی و از ساعت ۹ تا ۱۰ صبح ارائه شد. لو ویگوتسکی روانشناس روسی، مبدع نظریه فرهنگی - اجتماعی به روان شناسی رشد است. وی نگرش جدیدی را در مورد شکل گیری مفاهیم و اصولا روش آموزش مطرح ساخت که متخصصان متعددی را در عرصه تعلیم و تربیت مجذوب خود ساخت، از آن جمله است لیپمن متخصص فلسفه تعلیم و تربیت که به پشتوانه این نظریه در رشد شناختی کودکان روش آموزش «فلسفه برای کودکان» را

ابداع نمود. دکتر هدایتی در سخنرانی خود به بررسی موارد اشتراک و افتراق این دو رویکرد و برنامه فلسفه برای کودکان پرداخت.

بعد از پایان این سخنرانی و تا ساعت ۱۳ نیز نشستی با عنوان «تفکر و پژوهش به مدرسه می رود! فرصت ها و تهدیدها» با حضور جمعی از اساتید برجسته دانشگاه برگزار شد. این نشست در حقیقت با هدف بررسی و نقد ارائه درس جدید «تفکر و پژوهش» در پایه ششم ابتدایی برگزار شد.

مدت زمانی است که ضرورت ورود برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان به نظام آموزشی مطرح شده، اما هنوز جایگاه آن بخوبی در نظام آموزشی مشخص نشده است و معلوم نیست در این زمینه چه تمهیداتی بکار بسته شده و چه طرح هایی در دست اجرا است. با وجود این، ارائه درسی تحت عنوان «تفکر و پژوهش» در پایه ششم ابتدایی این امید را زنده می کند که آموزش و پرورش در این زمینه از پا ننشسته و طرح های نوینی را به اجرا گذاشته اما با نگاهی به محتوای این برنامه این تردید به وجود می آید که آیا اصلاً این برنامه قادر به پرورش تفکر پژوهش محور هست یا خیر؟ و آیا با توجه به اینکه حدود ۵۰ سال است که در دنیا رویکردی آزمون شده ای تحت عنوان «فلسفه برای کودکان و نوجوانان» جهت رشد و تقویت تفکر پژوهش محور مورد اجراء است اجراست، آیا روش ها و محتوای این برنامه درسی هم راستا با رویکرد مزبور می باشد؟ و از همه مهمتر آیا مربیان کارآموزده ای برای این امر آموزش دیده اند؟ اما اگر این درس و درس های مشابه، ربطی به رویکرد مذکور ندارد پس وظیفه آموزش و پرورش در این زمینه چه می تواند باشد و چه انتظاراتی از آن می رود و آیا درس تفکر و پژوهش پایه ششم ابتدایی در راستای مهمترین هدف برنامه فبک یعنی «فکر پروری در مدارس» طراحی شده است؟

اگر بله:

۱. این درس در قالب فعلی چه ضعف ها و قوت هایی دارد؟
 ۲. آیا تدریس این درس در مدارس به تقویت تفکر در کودکان می انجامد؟
 ۳. آیا مقدمات لازم برای این نوع آموزش به ویژه تربیت مربیان کارآموزده فراهم شده است؟
 ۴. آیا راهنمایی که در اختیار معلمان قرار گرفته و آموزش چند ساعته معلمان برای کسب صلاحیت های لازم کافی است؟
 ۵. آموزش پژوهش و کندو کاو چگونه می تواند توسط این طرح تضمین شود؟
- اگر خیر:

۱. آیا این درس با توجه به اهداف و توضیحاتی که در کتاب راهنمای معلم ارائه شده راه بجایی خواهد برد؟
 ۲. آموزش و پرورش چه طرح هایی برای آموزش تفکر در مدارس تدارک دیده است؟
 ۳. در این زمینه چه انتظاراتی از آموزش و پرورش می رود؟
 ۴. چه مقدماتی برای بردن تفکر به مدارس لازم است؟
 ۵. آیا آموزش و پرورش ما با چهارچوب نظری موجود، می تواند آموزش تفکر در مدارس را پی گیری کند؟
 ۶. در این زمینه تهدیدها، فرصت ها، پیشنهادات، راهکارها و نگرانی ها کدام هستند؟
- نشستی «تفکر و پژوهش به مدرسه می رود! فرصت ها و تهدیدها» تلاش کرد با حضور دکتر حمید رضا آیت اللهی، دکتر مسعود صفایی مقدم، دکتر ملیحه راجی، دکتر یحیی قاندری، دکتر حسین شیخ رضایی، آقایان سعید ناجی، روح الله کریمی و مرادیاری دهنوی و همچنین با حضور تعدادی از مولفان و طراحان کتاب های درسی، پاسخی برای این پرسش ها بیابد.